

7. Спільні зусилля кафедр і деканату дозволять покращити якість навчання іноземних студентів.
8. Для ефективності навчального процесу у вищому

навчальному закладі слід створити єдину систему довузівської підготовки, яка обов'язково включала б вивчення профілюючих дисциплін (біологія, хімія, фізика).

Література

1. Міщенко В., Науменко С. Особливості функціонування вищої школи України в ринкових умовах: Вища школа України між минулим і майбутнім // Вища школа. – 2001, №1. – С. 6-17.
2. Бердишев Г. Прогноз розвитку вищої школи України в ХІІ столітті // Ваше здоров'я. – 1998. – 3 червня.

3. Жовта І. Василь Кремень: роль академії в реформаціях має бути помітною для суспільства // Освіта України. – 2001, № 63-64, 14 грудня – С. 5.
4. Костюкова Т. Сучасні технології навчання у вищих освітніх закладах // Освіта України. – 2002, № 3-4, 11 січня – С. 3.

УДК : 61 : 681.3 : 398.147

**ОСНОВНІ ПРИНЦИПИ ВИКЛАДАННЯ МЕДИЧНОЇ ІНФОРМАТИКИ
ІНОЗЕМНИМ СТУДЕНТАМ У БУКОВИНСЬКІЙ ДЕРЖАВНІЙ
МЕДИЧНІЙ АКАДЕМІЇ**

К.Б.Тимочко, В.І.Федів, В.Ф.Боєчко, П.М.Григоришин
Буковинська державна медична академія

**MAIN PRINCIPLES OF TEACHING MEDICAL INFORMATICS TO THE
FOREIGN STUDENTS AT BUKOVYNIAN STATE MEDICAL ACADEMY**

K.B.Tymochko, V.I.Fediv, V.F.Boyechko, P.M.Grygoryshyn
Bukovynian State Medical Academy

В роботі описані принципи викладання курсу медичної інформатики для студентів-іноземців Буковинської державної медичної академії.

In the work we describe principles of teaching medical informatics to the foreign students at Bukovynian State Medical Academy.

Вступ. У період інтенсивного розвитку комп'ютерних технологій постає питання про модернізацію запропонованих курсів з інформатики у навчальних закладах для того, щоб майбутні спеціалісти максимально використовували сучасні комп'ютерні засоби у своїй фаховій діяльності. При формулюванні медичної інформатики як самостійної галузі знань виділяється декілька підходів. Робиться акцент на загальні позиції інформатики або на специфіці інформаційних процесів в медицині і в її організаційній частині. На сучасному етапі переважна більшість навчальних медичних закладів орієнтує курс інформа-

тики на формування вмінь і практичних навичок роботи з комп'ютером, включаючи в якості нових розділів роботу в мережі Інтернет. Розроблена нами методика викладання медичної інформатики для іноземних студентів позитивно вплинула на засвоєння ними медичної інформатики як важливого предмету для майбутнього лікаря.

Основна частина. Медична інформатика є важливою ланкою у навчальному процесі майбутніх лікарів. Сучасні комп'ютерні технології дозволяють автоматизувати аналіз даних лабораторних досліджень та оформлення супровідної документації, моделювати діагностичні та лікувальні процеси і т.ін. Заняття з комп'ютерами сприяють

© К.Б.Тимочко, В.І.Федів, В.Ф.Боєчко, П.М.Григоришин, 2002

формуванню навичок та вмінь роботи з сучасними програмними засобами, оволодіння новітніми методиками обробки інформації.

Викладання медичної інформатики для студентів-іноземців має свою специфіку, по-перше це рівень їхньої підготовки та термінологія, що використовується на заняттях, по-друге – мовна специфіка. На практичних заняттях з медичної інформатики продуманий спеціалізований підхід для вирішення цих питань. Програма використовує дублювання термінології українською, російською та англійською мовами. Це надає можливість адаптуватися до навчання, а також подальшому ефективному використанню отриманих знань за межами України.

Курс медичної інформатики охоплює два основних напрямки: 1) загальні основи інформатики (вивчення структури комп'ютера, роботи з операційними системами, прикладними програмами); 2) специфіки інформаційних процесів у медицині.

Методика ефективного засвоєння першої частини курсу базується на [1]:

- 1) аналогії спілкування між людьми (операційна система DOS);
- 2) деталізації виконання операцій в текстовому і графічному представленні (програми-оболонки, операційна система Windows, прикладні програми);
- 3) проведення паралелей між загальними принципами роботи прикладних програм і можливістю використання їх для інтегрованого навчання.

У другій частині курсу робиться акцент на особливостях використання комп'ютерних технологій у медицині. Так для автоматизації обробки супровідної інформації студенти знайомляться з текстовим редактором Word (форматування текстових документів, створення таблиць, діаграм, схем, формул). На практичних заняттях вони отримують також знання з елементів наукової етики. Ознайомлення з основними операціями програми Excell дозволяє засвоїти іноземним студентам принципи обробки числової інформації з подальшим представленням у графічному вигляді (діаграми, графіки). Програмою передбачено також ознайомлення з програмними продуктами для статистичної обробки даних Statistica, SPSS.

Програма передбачає також роботу над створенням хімічних формул, перевірку на створених моделях впливу концентрації ліків на функціональний

стан людини, ознайомлення з моделями приросту населення. Програма Molecular Weight Calculator знайомить студентів з правилами розрахунку молекулярної маси розчинів, що викликає зацікавленість і у вивченні хімії. Знання графічних редакторів (Photoshop, CorelDraw) надають змогу створювати і обробляти графічну медико-біологічну інформацію, формувати складні схеми.

На практичних заняттях з теми "Мережа Internet" студенти навчаються методів пошуку, сортування, систематизації фахової інформації. Вони знайомляться з поштовими програмами і створюють власні поштові адреси на поштових серверах.

Звичайно, одним з показників навчального процесу є контроль або тест поточного рівня знань студентів. В якості такого інструменту ми пропонуємо розроблену програму тестування знань студентів [2]. Суттєвою перевагою цієї оболонки є універсальність, що дозволяє легко її адаптувати для будь-якого медичного предмета, змінюючи розділи тестування в базі даних програми. Програма має зручний інтерфейс та режими навчання і тестування знань. Додана можливість під'єднувати аудіо- та відеофайли, що також покращує сприйняття матеріалу. Постійно поновлюються бази запитань з розділів курсу медичної інформатики. Це лаконічний і доступний спосіб оцінити знання студентів-іноземців, провести самооцінку, швидко засвоїти лекційний матеріал даного курсу.

Для проведення інтегрованих занять створюються наочні матеріали, таблиці, прозорки, розробляються схеми занять, деталізовано описуються методи роботи, формуються методичні розробки та рекомендації.

Вважаємо, що запропоновані принципи викладання медичної інформатики у вищих навчальних закладах медичної освіти покращать якість проведення дослідницької роботи, суттєво підвищать успішність студентів.

Висновки. Запропонована методика викладання медичної інформатики іноземним студентам в медичних закладах освіти підвищує ефективність навчання, швидкість закріплення лекційного матеріалу, готує студентів як до фахової спеціальності, так і до наукової роботи, враховуючи мовну специфіку, рівень попередньої підготовки та розвиток сучасних комп'ютерних технологій.

Література

1. Мислицький В.Ф., Боечко В.Ф., Федів В.І. Основи роботи з файлами: навчально-методичний посібник.– Чернівці.– 1998.– 96 с.

2. Роль опорної кафедри в розробці та впровадженні комп'ютерних технологій у навчальний процес /В.П. Пішак, Т.М. Бойчук, К.Б. Тимочко, Р.С. Булик // Медична освіта. – 2000.– № 3.– С.50-54.